

• KLEUTERS MET EXTRA ZORG •

Een werkboek vol handelingsplannen

Observatieschema's

In deze bijlage vindt u de observatieschema's bij de 7 probleemgebieden

1. Wiskundige initiatie
2. Leesinitiatie
3. Motoriek
4. Taal- en spraakontwikkeling
5. Cognitieve ontwikkeling
6. Sociaal-emotionele ontwikkeling
7. Spel- en werkhouding

Nieuwsbrief Zorg in het basisonderwijs

Blijf op de hoogte van alle initiatieven van Wolters Plantyn voor zorgverbreding in het basisonderwijs

Schrijf in op de gratis on line nieuwsbrief

www.woltersplantyn.be/zorg

Wolters Plantyn
Professionele Informatie

Auteur
Marc Boone

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 1.1 Rekentaal en -begrippen
 - 1.1.1 Langer dan (langer maken), korter dan (korter maken)
 - 1.1.2 Voorlaatste, tweede laatste
- 1.2 Een-eenrelatie
- 1.3 Classificeren
- 1.4 Ordenen of seriëren
- 1.5 Conservatie- of constantiebegrip
- 1.6 Getallen
 - 1.6.1 De telrij
 - 1.6.2 Synchroon tellen
 - 1.6.3 Hoeveelheden
 - 1.6.4 Rangorde
- 1.7 Rekenhandelingen
- 1.8 Meten
- 1.9 Ruimte(vormen)

Diagnostische observatie

WISKUNDIGE INITIATIE

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G Nr.	B E G I N S I T U A T I E			wenselijk niveau bereikt in: 1° 2° 3° T R I M T R I M T R I M	SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
			3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen		
1	Beheerst wiskundige basisbegrippen (veel, dik, een keer, ...)	1.1					
2	Zet bij elke kabouter (...) een beker (1-1-relatie)	1.2					
3	Legt soortgelijk speelgoed bij elkaar (1 kenmerk)	1.3					
4	Ordent tot 3 voorwerpen met duidelijk verschil	1.4					
5	Kan vooruit tellen tot 3 (telrij als aftelrijm of vers)	1.6.1					
6	Beheerst hoeveelheden 1, 2 en veel	1.6.3					
7	Kan rekenhandelingen uitvoeren (bijdoen, afdoen, ...)	1.7					
8	Vindt passende kleren / deken voor pop (grootte)	1.8					
9	Legt korte staafjes naast een lange (tot even lang maken)	1.8					
10	Onderscheidt voorwerpen die rollen / niet rollen	1.9					
11	Beheerst relatiebegrippen (meer, dikker, even vol, ...)	1.1					
12	Gebruikt concreet de '1-1-relatie' voor (niet) evenveel	1.2					
13	Classificeert blokken, ... naar 1 kenmerk (dik, hoekig)	1.3					
14	Ordent tot 4 voorwerpen, bv. van licht naar zwaar	1.4					
15	Weet dat 3 dingen ver / dicht bij elkaar, evenveel is	1.5					
16	Zegt de telrij op tot 6	1.6.1					
17	Telt achteruit vanaf 4	1.6.1					
18	Telt synchroon tot 5 met aanraken	1.6.2					
19	Kan na het tellen zeggen hoeveel er zijn (tot 4)	1.6.3					
20	Past het begrip 'verdelen / tweemaal nemen' toe	1.7					
21	Kan bepalen met balans wat het zwaarst / lichtst is	1.8					
22	Heeft inzicht: scheppen met kleine beker duurt langer	1.8					
23	Classificeert voorwerpen met ronde en hoekige vorm	1.9					
24	Beheerst wiskundige begrippen (halfvol, voorlaatste, ...)	1.1					
25	Vergelijkt grotere hoeveelheden met '1-1-relatie'	1.2					
26	Classificeert naar 2 kenmerken	1.3					
27	Classific. naar 2 kenmerken, met 1 negatie (bv. niet rond)	1.3					
28	Kent systemen om kleine verschillen te vergelijken	1.4					
29	Serieert tot 6 voorwerpen met kleine verschillen	1.4					
30	Verwoordt dat een hoeveelheid dezelfde blijft ongeacht plaats, vorm, richting	1.5					
31	Zegt de telrij op tot 10	1.6.1					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

☒ = beheerst ☐ = onvoldoende of niet beheerst		WISKUNDIGE INITIATIE - vervolg					
Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	RE ME DI ER ING Nr.	B E G I N S T I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	3-jarigen 4-jarigen 5-jarigen						
32	Telt achteruit vanaf 6	1.6.1					
33	Telt met wisselend beginpunt (2 tot 5; 4 tot 1; ...)	1.6.1					
34	Telt hoeveelheden tot 6 zonder aanwijzen	1.6.2					
35	Telt tot 10 met aanwijzen (niet aanraken)	1.6.2					
36	Kan resultaatief tellen (1, 2, 3, 4, 5: er zijn er vijf)	1.6.3					
37	Associeert cijfersymbolen met hoeveelheden (tot 5)	1.6.3					
38	Herkent getalbeelden tot 5	1.6.3					
39	Beheerst rangtelwoorden tot 5 (vijfde)	1.6.4					
40	Voert vermeerderen, verminderen, drie keer, verdelen uit	7					
41	Voert opdrachten uit i.v.m. 'Rekenhandelingen'	7					
42	Kiest passende maateenheid om te meten (beker, afstappen, touwtje, ...)	8					
43	Past toe: hoe groter de maateenheid, hoe minder je moet meten (bij vullen, bedekken, ...)	8					
44	Onderscheidt en benoemt cirkel, driehoek, rechthoek, vierkant	9					
45	Geeft aan vanuit welke gezichtshoek een figuur is weergegeven	9					
46	Duidt op een tekening figuren aan die veraf / dichtbij staan (perspectief)	9					

Datum	Aanvullende informatie

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 2.1 Belangstelling opwekken voor het lezen
- 2.2 Zingeving en symboolbewustzijn
- 2.3 Objectivering
- 2.4 Visuele waarneming
 - 2.4.1 Visuele discriminatie
 - 2.4.2 Visueel geheugen
 - 2.4.3 Visuele analyse
 - 2.4.4 Visuele synthese
- 2.5 Auditieve waarneming
 - 2.5.1 Auditieve discriminatie
 - 2.5.2 Auditief geheugen
 - 2.5.3 Auditieve analyse
 - 2.5.4 Auditieve synthese

Diagnostische observatie

LEESINITIATIE

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen	Nr.			
1	Kijkt geregeld in boeken, folders, tijdschriften, ...	2.1					
2	Begrijpt herkenbaar naampictogram/hoekenaanduiding	2.2					
3	Komt los van personen aan wie / voorwerpen waaraan hij affectief gebonden is	2.3					
4	Neemt dezelfde dingen ongeacht grootte, kleur, plaats	2.4.1					
5	Wijst gelijkenissen en grote verschillen aan	2.4.1					
6	Weet enkele materialen liggen in de klas	2.4.2					
7	Wijst aan wie/wat weg of erbij is (kimspeel)	2.4.2					
8	Geeft grote delen van persoon / dier / voorwerp aan	2.4.3					
9	Neemt eigen jas van de kapstok (visuele analyse)	2.4.3					
10	Legt voorwerpen geordend tot een geheel in een doos	2.4.4					
11	Legt puzzels (steek-/inlegpuzzels) tot 10 stukken	2.4.4					
12	Geeft aan vanwaar een geluid komt	2.5.1					
13	Benoemt bekende geluiden (dier, trom, deur, ...)	2.5.1					
14	Herhaalt klankpatronen (bing-bang-bong, ...)	2.5.2					
15	Zegt een versje tot 4 regels op	2.5.2					
16	Herkent eigen naam	2.5.3					
17	Reageert op afgesproken geluiden (lopen, stappen, ...)	2.5.3					
18	Kan een reeks woorden aanvullen (een, twee, ...)	2.5.4					
19	Vult (eigen) naam aan (Anne... Annelies)	2.5.4					
20	Is geïnteresseerd in boeken en de boekenhoek	2.1					
21	Begrijpt de pictogrammen in de klas (kalender, aantal)	2.2					
22	Zondert voorwerpen af die er niet bijhoren	2.3					
23	Wijst dezelfde (geometrische) figuren aan op een prent ongeacht de grootte, plaats, richting	2.4.1					
24	Ontdekt kleinere verschillen op 2 gelijkende prenten	2.4.1					
25	Onthoudt een verborgen voorwerp (uit 4 voorwerpen)	2.4.2					
26	Kan een verhaaltje navertellen met prenten	2.4.2					
27	Neemt constructie uit elkaar en bouwt weer op	2.4.3					
28	Heeft reeds oog voor detail bij prentwaarneming	2.4.3					
29	Voegt delen samen tot een geheel (voorwp., mozaïekfig.)	2.4.4					
30	Legt puzzels tot 20 à 30 stukken	2.4.4					
31	Onderscheidt kleinere geluidsverschillen (hoogte/lengte)	2.5.1					
32	Herkent een (eenvoudig) muziekinstrument uit een lied	2.5.1					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

☒ = beheerst ☐ = onvoldoende of niet beheerst		LEESINITIATIE - vervolg					
Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G Nr.	B E G I N S I T U A T I E			wenselijk niveau bereikt in: 1° 2° 3° T R I M T R I M T R I M	SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
			3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen		
33	Herhaalt ritmepatronen in de juiste volgorde	2.5.2					
34	Kan een eenvoudig verhaal of een eenvoudige gebeurtenis navertellen	2.5.2					
35	Zegt versjes op tot 8 regels	2.5.2					
36	Zegt woorden syllabisch na (trein-wa-gon, ...)	2.5.3					
37	Geeft aan of woorden rijmen / niet rijmen	2.5.3					
38	Zingt een begonnen lied verder	2.5.4					
39	Spreekt 'hand - schoen' als één woord uit	2.5.4					
40	Heeft belangstelling voor aspecten van lezen	2.1					
41	Geeft van abstracte pictogrammen de betekenis	2.2					
42	Kan zelf passende symbolen aanmaken	2.2					
43	Wijst dezelfde letters / woorden aan ongeacht de grootte of plaats	2.4.1					
44	Ontdekt gedetailleerde verschillen op sterk gelijkende afbeeldingen	2.4.1					
45	Onthoudt uit een reeks van vijf, twee voorwp. erbij/eraf	2.4.2					
46	Geeft na visuele waarneming aan of een tweede getoonde woord (zin) langer of korter is (1 woord is weg)	2.4.2					
47	Herkent eigen naam uit een reeks (geschreven)	2.4.2					
48	Geeft bij twee getoonde woorden aan welke letter er meer / minder is bij het ene (pet - piet)	2.4.3					
49	Onderscheidt inversies (p - q)	2.4.3					
50	Geeft bij het zien van een deel, het geheel aan	2.4.4					
51	Legt puzzels tot > 50 stukken	2.4.4					
52	Legt letters samen tot een getoond woord (k-a-t: kat)	2.4.4					
53	Onderscheidt auditief korte / lange zinnen en woorden	2.5.1					
54	Hoort of twee woorden al of niet hetzelfde zijn	2.5.1					
55	Hoort klankverschillen in woorden	2.5.1					
56	Vertelt een verhaal / gebeurtenis zonder visuele hulp	2.5.2					
57	Zegt verzen op tot 12 regels	2.5.2					
58	Splitst met hakken (zin in woorden / woord in letters)	2.5.3					
59	Vult met een begin- of eindrijm aan (woord of zin)	2.5.3					
60	Bij een zin uit een lied: kleuter zingt het lied	2.5.4					
61	Een zin maken met de woorden ... (zee - spelen)	2.5.4					
62	Een woord maken dat begint / eindigt met ... (t..., ...t)	2.5.4					

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

GROVE MOTORIEK

- 3.1 Gecoördineerde bewegingen
- 3.2 Voorkeursheft ontwikkelen
- 3.3 Vlot en soepel bewegen, lopen en rennen
- 3.4 Op twee benen springen (huppen)
- 3.5 Op één been springen
- 3.6 Op één been staan
- 3.7 Trappenlopen, klimmen en klauteren
- 3.8 Achteruitstappen en -lopen
- 3.9 Lopen en over een hindernis springen
- 3.10 Rollen en grijpen, gooien en vangen
- 3.11 Huppelen
- 3.12 Koprollen

FIJNE MOTORIEK

- 3.13 Scheuren
- 3.14 Knippen
- 3.15 Schrijfinitiatie

Diagnostische observatie

MOTORIEK

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen	Nr.			
GROVE MOTORIEK							
1	Vrij vlot en soepel lopen/rennen (globaalbewegingen)	3.1-3.3					
2	Springen op twee benen (al of niet ter plaatse)	3.4					
3	Even op één been springen	3.5					
4	Even op één been staan met de ogen open	3.6					
5	Klimmen, trappenlopen met bijzetpas	3.7					
6	Kan een bal rollen en een traag rollende bal grijpen	3.10					
7	Kan een zachte bal (houterig) gooien en vangen	3.10					
8	Beweegt leniger zonder al te veel bijbewegingen	3.1-3.3					
9	Eerste ontwikkeling voorkeursheft bij handen en voeten	3.2					
10	Op twee benen springen: ± 15 cm hoog en ± 30 cm ver	3.4					
11	Een paar keer springen op één been (al of niet ter plaatse)	3.5					
12	Uit stilstand op één been springen: ± 10 cm hoog en ± 20 cm ver	3.5					
13	Enkele seconden op één been staan, ook met de ogen dicht	3.6					
14	Klimmen, een trap oplopen ... zonder bijzetpas	3.7					
15	Dalen, een trap aflopen ... met bijzetpas	3.7					
16	Achteruitgaan (of -stappen)	3.8					
17	Lopen en springen: op één been: ± 20 cm hoog en ± 40 cm ver	3.9					
18	Zachte voorwerpen (bal) rollen, grijpen, gooien en vangen vanop korte afstand (± 2 m)	3.10					
19	Kan huppelen (mag armen bewegen voor evenwicht)	3.11					
20	Maakt gecoördineerde bewegingen (evenwicht, spiertonus)	3.1-3.3					
21	Ontwikkelt een dominante voorkeursheft en kan die aanwijzen	3.2					
22	Op twee benen huppen: ± 30 cm hoog en ± 60 cm ver	3.4					
23	± tien keer springen op één been (zonder/met verplaatsing)	3.5					
24	Uit stilstand op één been springen: ± 25 cm hoog en ± 50 cm ver	3.5					
25	5 tot 10 seconden op één been staan (L+R), ook met de ogen dicht	3.6					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

☒ = beheerst ☐ = onvoldoende of niet beheerst		MOTORIEK - vervolg				
26	Een trap op- en aflopen en klimmen en klauteren (zonder bijzetpas)	3.7				
27	Achteruitgaan (of -stappen) langs een rechte streep	3.8				
28	Achteruitlopen	3.8				
29	Lopen en springen op één been: ± 40 cm hoog en ± 80 cm ver	3.9				
30	Ballen rollen en grijpen (anticiperen op de snelheid)	3.10				
31	Bal botsen en vangen, gooien en vangen vanop ± 4 m	3.10				
32	Kan vlot huppelen (gekruiste arm-beencombinatie)	3.11				
33	Rolt zelfstandig... komt tot koprol	3.12				
FIJNE MOTORIEK						
34	Fijne motoriek functioneert normaal	3.1				
35	Scheuren: beheerst techniek (geen opgelegde vorm)	3.13				
36	Knippen: beheerst techniek (stroken doorknippen)	3.14				
Schrijfinitiatie						
37	– normale pennengreep (grote stift, wasco) en schrijfhouding	3.15				
38	– horizontale / verticale / schuine / ovale strepen trekken	3.15				
39	– maakt dezelfde bewegingen met beide armen / handen	3.2 3.15				
40	– kan grote figuren inkleuren / schilderen	3.15				
Schrijfinitiatie						
41	Gecoördineerde fijnmotorische bewegingen	3.1				
42	Ontwikkelt een voorkeurshelft (welke?)	3.2				
43	Scheuren: rechte stroken	3.13				
44	Knippen: langs rechte / gebroken lijnen	3.14				
Schrijfinitiatie						
45	– goede pennengreep (potlood, penseel), schrijfhouding en spierbeheersing (schrijfmateriaal niet te hard of te zacht hanteren)					
46	– vingermotoriek is normaal ontwikkeld	3.15				
47	– maakt symmetrische bewegingen met beide armen / handen	3.15				
48	– kan gebogen vormen en geometrische figuren overtrekken	3.15				
49	– kleurt en schildert binnen dikomrande strepen	3.15				
Schrijfinitiatie						
50	Fijnmotorische coördinatie functioneert goed (oog-hand)	3.1				
51	Heeft een duidelijke voorkeurshelft (welke?)	3.2				
52	Scheuren langs gebroken lijnen en ronde vormen	3.13				
53	Knippen van ronde vormen met diverse papiersoorten	3.14				
Schrijfinitiatie						
54	– goede pennengreep, schrijfhouding, spierbeheersing	3.15				
55	– vingermotoriek is goed ontwikkeld	3.15				
56	– figuren met horizontale / verticale / gebogen lijnen natekenen	3.15				
57	– tekent de grondpatronen en geometrische figuren na	3.15				
58	– kan voldoende nauwkeurig inkleuren en schilderen	3.15				

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 4.1 Algemeen Nederlands in de klas
- 4.2 Bereidheid tot praten, spreekangst
- 4.3 Begrippen verwerven
- 4.4 Kleurenkennis
- 4.5 Woordenschat en correct taalgebruik
- 4.6 Zinsbouw
- 4.7 Articulatie
- 4.8 Opdrachten begrijpen en uitvoeren
- 4.9 Vragen beantwoorden
- 4.10 Verzen voordragen
- 4.11 Kleuters vertellen

Begrippenlijst kleuterschool

Diagnostische observatie

TAAL- EN SPRAAKONTWIKKELING

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen	Nr.			

Voor alle leeftijdscategorieën

1	Spreekt A.N. in de klas	4.1				
2	Is bereid tot praten, vertoont geen spreekangst	4.2				
3	Verwerft gemakkelijk begrippen (gebruiksniveau)	4.3				
4	Kent de hoofdkleuren + zwart, wit, groen, bruin	4.4				
5	Articulatie: klinkers en losse medeklinkers in woorden (geen r- of s-verbindingen)	4.7				
6	Passieve woordenschat op niveau (= begrijpen)	4.5				
7	Actieve woordenschat op niveau (= gebruiken)	4.5				
8	Spreekt met 1- à 3-woordszinnen (nog met fouten)	4.6				
9	Begrijpt een enkelvoudige opdracht en voert die uit	4.8				
10	Kan wie- en watvragen beantwoorden	4.9				
11	Begrijpt en gebruikt verwijswaarden: ik, mij	4.6				
12	Eenvoudige meervouden en verkleinwoorden	4.6				
13	Kan bakkerijmpjes nazeggen	4.10				
14	Vertelt een verhaaltje na a.d.h.v. vragen en platen	4.11				
15	Kent en benoemt grijs, roze, oranje, licht..., donker...	4.4				
16	Articulatie: alle medeklinkers (zonder r,s) + eenvoudige verbindingen: klas, loopt, drinken	4.7				
17	Passieve en actieve woordenschat evolueren normaal	4.5				
18	Spreekt met 3- à 5-woordszinnen (nog met fouten)	4.6				
19	Begrijpt een tweeledige opdracht	4.8				
20	Kan waar- en wanneervragen beantwoorden	4.9				
21	Begrijpt en gebruikt verwijswaarden: hij, jij, wij, zij (enk. + mv.)	4.6				
22	Meervoud, verkleinwoorden, trappen van vergelijking (groter, langst,...)	4.6				
23	Kan aftelrijmpjes en eenvoudige versjes herhalen	4.10				
24	Kan iets vertellen bij een plaat	4.11				

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

☒ = beheerst ☐ = onvoldoende of niet beheerst		TAAL- EN SPRAAKONTWIKKELING - vervolg					
Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	☐ 3-jarigen ☐ 4-jarigen ☒ 5-jarigen	Nr.					
25	Verwoordt de kleuren actief: paars, zilver, fluo, ...	4.4					
26	Verwoordt enkele effecten van kleuren mengen	4.4					
27	Voldoende rijke woordenschat (passief/actief gebruik)	4.5					
28	Spreekt met samengestelde zinnen, grammaticaal juist	4.6					
29	Articuleert goed en vlot, ook moeilijke verbindingen (ngt, str, schr, ...)	4.7					
30	Voert kettingopdrachten uit (ook met pictogrammen)	4.8					
31	Kan hoe- en waaromvragen beantwoorden	4.9					
32	Begrijpt en gebruikt verwijswaarden: jullie, u, ons, hem, haar, hun	4.6					
33	Rangtelwoorden, vervoegingen, v.t., t.t., toek.t.	4.6					
34	Draagt versies voor met intonatie	4.10					
35	Kan gebeurtenissen of een verhaal (na)vertellen	4.11					

Datum	Aanvullende informatie

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 5.1 Lichaamsschema
- 5.2 Ruimte
- 5.3 Links-rechtsoriëntatie
- 5.4 Puzzelen
- 5.5 Tijd
- 5.6 Geheugen
- 5.7 Waarnemen
- 5.8 Opdrachten begrijpen

Diagnostische observatie

COGNITIEVE ONTWIKKELING

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G Nr.	B E G I N S I T U A T I E			wenselijk niveau bereikt in: 1° 2° 3° T R I M T R I M T R I M	SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
			3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen		
1	Bootst houdingen en eenvoudige bewegingen na	5.1					
2	Duidt de lichaamsdelen aan bij zichzelf	5.1					
3	Tekent een kopvoeter	5.1					
4	Voert een eenvoudige ruimtelijke opdracht uit (voor, in, ver, ...) Zie: Begrippenlijst	5.2					
5	Begrijpt ruimtelijke begrippen voor 3-jarigen	5.2					
6	Legt voorbereidende puzzels	5.4					
7	Legt eenvoudige puzzels tot 10 stukken	5.4					
8	Begrijpt tijdbegrippen (nu, nooit, vlug, ...) Zie: begrippenlijst	5.5					
9	Beheerst eenvoudige dag-, weer-, ...kalender	5.5					
10	Kan twee prenten chronologisch ordenen	5.5					
11	Geheugen functioneert normaal (tempo, duur)	5.6					
12	Waarnemen (levensecht, prenten) verloopt vlot	5.7					
13	Voelt koud,warm; nat, droog; ... aan (tactiel waarnemen)	5.7					
14	Begrijpt opdrachten met behulp van de leerkracht	5.8					
15	Begrijpt enkelvoudige opdrachten	5.8					
16	Bootst houdingen en bewegingen na van een prent	5.1					
17	Benoemt lichaamsdelen bij zichzelf en anderen	5.1					
18	Tekent een menselijke figuur met de belangrijkste lichaamsdelen	5.1					
19	Voert ruimtelijke opdrachten uit in een grote ruimte (naast, schuin, ...) Zie: begrippenlijst	5.2					
20	Voert opdrachten uit i.v.m. ruimte, op tapijt	5.2					
21	Begrijpt en gebruikt ruimtelijke begrippen voor 4-jarigen	5.2					
22	Puzzelt niet met gissen en missen	5.4					
23	Legt puzzels tot 20 à 30 stukken	5.4					
24	Begrijpt en gebruikt tijdbegrippen. Zie: begrippenlijst	5.5					
25	Beheerst de dag-, week-, verjaardags-, ... kalender	5.5					
26	Kan tot vier prenten chronologisch ordenen	5.5					
27	Geheugen functioneert normaal (tempo, duur)	5.6					
28	Ontdekt verschillen en gelijkenissen	5.7					
29	Heeft oog voor detail	5.7					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

☒ = beheerst ☐ = onvoldoende of niet beheerst		COGNITIEVE ONTWIKKELING - vervolg					
Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
	3-jarigen	4-jarigen	5-jarigen	Nr.			
30	Voelt zacht, hard; ruw, glad; ... aan (tactiel waarnemen)			5.7			
31	Betast niet-zichtbare dingen en beschrijft ze			5.7			
32	Begrijpt tweeledige opdrachten			5.8			
33	Voert verbaal gegeven houdingen en bewegingen uit			5.1			
34	Verwoordt welke bewegingen hij maakt			5.1			
35	Duidt aan en benoemt op een prent de lichaamsdelen			5.1			
36	Tekent een menselijke figuur, vrij gedetailleerd, juiste stand lichaamsdelen			5.1			
37	Voert tweedimensionale opdrachten uit i.v.m. ruimte (aanduiden, natekenen, begrippen)			5.2			
38	Gebruikt actief ruimtelijke begrippen voor 5-jarigen. Zie: Begrippenlijst			5.2			
39	Geeft het gezichtspunt aan waarvan een 'ding' bekeken is (achterkant, onderzijde, ...)			5.2			
40	Weet dat een voorwerp veraf kleiner lijkt dan dichtbij			5.2			
41	Wijst links en rechts aan bij zichzelf (lichaamsdelen)			5.3			
42	Wijst links en rechts aan bij voorwerpen			5.3			
43	Voert links-rechtsopdrachten uit op papier			5.3			
44	Bezigt strategieën bij het puzzelen			5.4			
45	Legt puzzels tot meer dan 50 stukken			5.5			
46	Gebruikt actief tijdbegrippen voor 5-jarigen. Zie: Begrippenlijst			5.5			
47	Verwoordt de fasen van eigen realisaties (eerst, dan, daarna, ...)			5.5			
48	Beheerst maand-, seizoen-, jaar-, ...kalender			5.5			
49	Kan 5 of meer aspecten chronologisch ordenen			5.5			
50	Geheugen functioneert normaal (tempo, duur)			5.6			
51	Benoemt al tastend voorwerpen die hij voordien heeft waargenomen			5.6			
52	Ontdekt nauwkeurig en gedetailleerd gelijkenissen en verschillen			5.7			
53	Benoemt niet-zichtbare geometrische figuren (tasten)			5.7			
54	Begrijpt meervoudige opdrachten			5.8			

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 6.1 Betrokkenheid vergroten
- 6.2 Concentratieproblemen
- 6.3 Faalangst - gebrek aan zelfvertrouwen
- 6.4 Sociale gerichtheid: bedeesde en teruggetrokken kinderen
- 6.5 Storend spel- en werkgedrag
- 6.6 Belonen en straffen

Diagnostische observatie

SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
6.1 Betrokkenheid vergroten							
1	Is tevreden / gelukkig op school / in de klas	6.1					
2	Vraagt weinig extra aandacht	6.1-6.3					
3	Werkt uit zichzelf gemotiveerd	6.1-6.6					
4	Is gemakkelijk te motiveren	6.1-6.3					
5	Betoon interesse voor de meeste activiteiten	6.1					
6	Voert de klasopdrachten goed uit	6.1-6.3					
7	Is kritisch tegenover zichzelf en eigen werk	6.1					
8	Is leergierig en geïnteresseerd	6.1					
9	Positief contact met kleuters en leerkracht	6.1-6.4					
10	Heeft niet steeds hulp nodig	6.1-6.3					
11	Leeft mee met de ander	6.1-6.4					
6.2 Concentratieproblemen							
12	Werkt geconcentreerd tot op het einde	6.2					
13	Blijft voldoende lang aan een stille activiteit	6.2-6.5					
14	Houdt de aandacht gaande	6.2					
15	Werkt graag aan (moeilijke) problemen	6.2-6.3					
16	Neemt initiatieven	6.2-6.4					
17	Werkt zelfstandig een klassikale opdracht af	6.2-6.3					
18	Geeft niet vlug op	6.2-6.3					
6.3 Faalangst - gebrek aan zelfvertrouwen							
19	Uit zich spontaan in de klas	6.3-6.4					
20	Beschikt over voldoende zelfvertrouwen	6.3					
21	Zelfkennis: weet wat hij kan / niet kan	6.3					
22	Komt op voor zichzelf	6.1-6.3					
23	Is niet angstig	6.3-6.4					
24	Is niet teruggetrokken	6.3-6.4					
6.4 Sociale gerichtheid							
25	Komt gemakkelijk in contact met de leerkracht	6.4					
26	Zoekt spontaan vriendjes op	6.4					
27	Vertoont sociaal gedrag (vragen, luisteren, danken)	6.4					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

= beheerst
 = onvoldoende of niet beheerst

SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING - vervolg

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G Nr.	B E G I N S I T U A T I E			wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
			1°	2°	3°	T R I M	T R I M	T R I M	
28	Durft praten met andere kleuters	6.4							
29	Durft praten in de groep / bij klassikale activiteiten	6.4							
30	Is geïnteresseerd in wat andere kleuters doen	6.4							
31	Kijkt naar de persoon met wie hij spreekt	6.4							
32	Houdt van contact- en gezelschapsspelletjes	6.4							
6.5 Storend spel- en werkgedrag									
33	Vertoont sociaal gedrag tgo. volwassenen en kleuters	6.5							
34	Kan zich schikken naar anderen en naar de groep	6.5							
35	Stoort andere kinderen weinig of niet	6.5							
36	Zoekt zelden ruzie of conflicten	6.5							
37	Kan een probleem uitpraten, zonder ruziën	6.5							
38	Beheerst emoties, is niet agressief	6.5							
39	Gaat zorgzaam om met (andermans) materiaal	6.5							
40	Is niet overbeweeglijk	6.5							
6.6 Belonen en straffen									
41	Werkt uit zichzelf, niet voor de beloning of waardering	6.6							
42	Moet vaak aangemoedigd worden	6.6							
43	Berispen of straffen is zelden nodig	6.6							

Datum	Aanvullende informatie

Diagnostische observatie

Handelingsplan voor remediëring

- 7.1 Zelfredzaamheid - praktische zaken
- 7.2 Afspraken naleven
- 7.3 Problemen met kiezen
- 7.4 Zelfstandig werken en spelen
- 7.5 Opdrachten meteen aanpakken en efficiënt uitvoeren
- 7.6 Werk- en speltempo aanpassen

Diagnostische observatie

SPEL- EN WERKHOUDING

Kleuter:.....

= beheerst

Datum screening (= beginsituatie).....

= onvoldoende of niet beheerst

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
7.1 Redzaamheid							
1	Wast zijn handen alleen (3j.)	7.1					
2	Trekt muts, sjaal, ... alleen uit (3j.)	7.1					
3	Hangt eigen kleren aan de kapstok (3j.)	7.1					
4	Trekt zelfstandig kleren uit (4j.)	7.1					
5	Opent sluitingen zoals knopen en rits (4j.)	7.1					
6	Trekt kleren aan zoals muts, sjaal, schoenen (4j.)	7.1					
7	Kan schoenveters losmaken (4j.)	7.1					
8	Snuit neus zonder hulp (4j.)	7.1					
9	Trekt zowat alle kleren aan: broek, jas, ... (5j.)	7.1					
10	Sluit knopen en rits zelf (5j.)	7.1					
11	Kan schoenveters sluiten (5j.)	7.1					
12	Kent naam (3j.), familienaam (4j.), adres (5j.)	7.1					
13	Ruimt op als opdracht gegeven is	7.1					
14	Ruimt spontaan en goed op	7.1					
15	Is zelfstandig bij toiletbezoek	7.1					
7.2 Afspraken naleven							
16	Weet / verwoordt waarom afspraken nodig zijn	7.2					
17	Stelt zelf afspraken voor (+ hoe visualiseren)	7.2					
18	Leeft de gemaakte afspraken na	7.2					
19	Kan beurt afwachten	7.2					
20	Kan luisteren naar anderen	7.2					
7.3 Kiezen							
21	Kan vrij gemakkelijk een keuze maken	7.3					
22	Houdt zich aan de gemaakte keuze	7.3					
23	Kiest niet steeds hetzelfde	7.3					
24	Staat open voor keuzes van de leerkracht	7.3					
25	Heeft een brede interesse	7.3					

● = nog niet aan gewerkt (einde schooljaar invullen in kolom '3° TRIM')

= beheerst = onvoldoende of niet beheerst

SPEL- EN WERKHOUDING - vervolg

Nr.	INZICHTEN VAARDIGHEDEN HOUDINGEN	R E M E D I E R I N G Nr.	B E G I N S I T U A T I E	wenselijk niveau bereikt in:			SPECIFIEKE VASTSTELLINGEN
				1° T R I M	2° T R I M	3° T R I M	
7.4 Zelfstandig werken en spelen							
26	Werkt de taak of het spel af	7.4-7.6					
27	Behoeft niet steeds hulp bij werk of spel	7.4					
28	Komt niet om de haverklap bevestiging vragen	7.4					
29	Lost kleine problemen zelf op	7.4					
30	Vraagt hulp als het echt nodig is	7.4					
31	Voert visuele opdrachten (met pictogrammen) uit	7.4					
32	Begint na een tegenslag opnieuw	7.4					
7.5 Opdrachten aanpakken en uitvoeren							
33	Begint onmiddellijk aan een opdracht	7.5					
34	Werkt efficiënt (vooraf bezinnen)	7.5					
35	Zet zich in	7.5-7.4					
36	Verwoordt vooraf/achteraf de spel- of werkfasen	7.5					
37	Verwoordt wat voorbij is / nog moet gebeuren	7.5					
38	Voert opdrachten alleen of met anderen uit	7.5-7.4					
7.6 Werk- en speltempo							
39	Heeft een aanvaardbaar werktempo	7.6					
40	Kan snel / rustig werken als het moet	7.6					
41	Werkt geconcentreerd en neemt de tijd	7.6					

Datum	Aanvullende informatie